

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА БИЗНЕСА

Здравейте,

В началото на април Европейската комисия одобри Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), по който България ще получи над 12 млрд. лева за изпълнението на 53 проекта и 47 реформи. Очаква се до месец Планът да получи „зелена светлина“ и от Съвета на ЕС. Така първите процедури за подкрепа на бизнеса се предвижда да стартират третото тримесечие на 2022. Механизмът за възстановяване и устойчивост ще предостави целенасочена финансова подкрепа на българските компании под формата на грантове и финансови инструменти на стойност над 1.3 млрд. лв. Средствата ще бъдат насочени към няколко приоритетни направления- въвеждане на нисковъглеродни и ресурсноефективни технологии, ускоряване на дигиталната трансформация и стимулиране на растежа и конкурентоспособността на предприятията.

С настоящия бюлетин искаме да Ви информираме за възможностите, които НПВУ предлага за финансиране на инвестиционни бизнес концепции.

Оставаме на разположение за допълнителна информация и съдействие!

Димитър Ганев
Изпълнителен директор
(02) 937 66 66
dganev@new-i.com

I.

Програма за икономическа трансформация

Дейност	Описание	Допустими разходи на ниво краен получател	Кандидатстване	Индикативен финансов ресурс – лв.
Фонд 1 – Растеж и иновации				1 556 444 252
<i>Направление 1: Растеж</i>				
1. Гаранционен инструмент за растеж	Гаранционният инструмент ще се реализира в рамките на InvestEU и ще обхваща широка гама от финансови продукти (напр. оборотни средства, включително револвиращи кредитни линии, инвестиционни заеми, лизинг) Гаранционният инструмент ще бъде насочен към микро, малки и средни предприятия (МСП) ¹ и Small Mid-Caps ²	N/A	Q1 2023г.	586 749 000
2. Дялови инструменти за растеж	Дяловите инструменти ще се реализират от Европейския инвестиционен фонд чрез фондове за рисков капитал, фондове за растеж, мецанин фондове, фондове за изкупуване и за частен дълг. Подкрепата ще бъде насочена към МСП, Small Mid-Caps и Mid-Caps ³ .	N/A	Q3 2023г.	209 547 626
3.Технологична модернизация чрез безвъзмездно финансиране на конкурентен подбор	Основната цел на тази мярка е свързана с предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на МСП и Small Mid-Caps с цел повишаване на ефективността на производствените процеси , постигане на по-висока производителност, намаляване на производствените разходи и т.н. Размер на безвъзмездната помощ: до 391 166лв. за Small Mid-Caps и средни предприятия, до 300 000лв. за малки и до 200 000лв. за микро предприятия. Интензитет на помощта: 50%	ново технологично оборудване с акцент върху дигитализацията на производствените процеси; специализиран софтуер	Q2-Q3 2022г. – юни/юли месец	520 000 000

¹ МСП - компании със средно списъчен брой на персонала (на консолидирана основа) до 249 служители

² Small Mid-Caps - Компании със средно списъчен брой на персонала (на консолидирана основа) до 499 служители

³ Mid-Caps - Компании със средно списъчен брой на персонала (на консолидирана основа) до 1500 служители

<p>4. Грантова схема за ИКТ решения и киберсигурност в МСП</p>	<p>Мярката е насочена към предприятия от всички сектори и цели да се подпомогне достъпа им до информационни и комуникационни технологии (хардуер и софтуер) и услуги за внедряване на цифрови технологии, за да се постигне първо ниво „Компютризация“ и второ ниво „Свързаност“ с цел внедряване на Индустрия 4.0.</p> <p>Подкрепата ще бъде насочена към МСП</p> <p>Размер на безвъзмездната помощ – до 30 000 лв.</p> <p>Интензитет на помощта: 100 % (не се предвижда самоучастие)</p>	<p>1. Услуги за ИКТ дигитален маркетинг, уеб-базирани ИКТ услуги за платформи уебсайтове, мобилни приложения и др.,</p> <p>2. Придобиване на софтуер за оптимизиране на управленски, производствени и логистични процеси,</p> <p>3. Въвеждане на мерки за осигуряване на информационна и киберсигурност като важен елемент от процеса на дигитализация на предприятията,</p> <p>4. Закупуване на хардуер, необходим за работата на новите приложения и софтуер</p>	<p>Q3 2022г.</p>	<p>30 600 000</p>
<p><i>Направление 2:</i> <i>Иновации</i> 1. Дялови инструменти за иновации</p>	<p>Направлението да бъде осъществено чрез дялово финансиране (инвестиране във фондове за рисков капитал, фондове за технологичен трансфер, фондове за начално финансиране и за социално въздействие).</p> <p>Подкрепата ще бъде насочена към МСП, Small Mid-Caps и Mid-Caps.</p>	<p>N/A</p>	<p>Q3 2023г.</p>	<p>209 547 626</p>
<p>Фонд 2 – Зелен преход и кръгова икономика</p>				<p>1 346 749 000</p>
<p><i>Направление 1:</i> <i>Декарбонизация чрез инвестиции във възобновяема енергия</i></p>				

<i>и енергийна ефективност</i>				
1. Подкрепа за инвестиции за комбиниране на възобновяеми източници за електрическа енергия със съоръжения за локално съхранение	<p>Предоставя възможност на МСП, Small Mid-Caps и Mid-Caps за придобиване на активи, свързани с инсталиране на системи за електрическа енергия от ВИ за собствено потребление (до 1MW), задължително в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия с прекъсваем и неравномерен режим на работа.</p> <p>Предвид развитието на технологиите към настоящия момент се очаква проектите в голямата си част да използват слънцето като възобновяем източник и батерия като съоръжение за съхранение.</p> <p>Размер на безвъзмездната помощ: предстои да се уточни</p> <p>Интензитет на помощта: 50%</p>	<ul style="list-style-type: none"> - СМР; - Машини и съоръжения; - Трудови възнаграждения, - консултантски услуги; - Патенти, софтуер и др. - нематериални активи 	Q4 2022г.	400 000 000
2. Гаранционен финансов инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия	Инструментът е насочен към МСП, Small Mid-Caps и физически лица и ще обхваща широка гама от финансови продукти (напр. оборотни средства, инвестиционни заеми, лизинг).	N/A	Q1 2023г.	586 749 000
<i>Направление 2: Преход към кръгова икономика</i>	<p>Основната цел е подпомагане на предприятията (МСП и големи предприятия от сектор С Преработваща промишленост) за въвеждане на кръгови модели на производство и потребление и насърчаване на технологии, свързани с рециклиране и повторна употреба на отпадъци.</p> <p><u>Дейностите, които ще бъдат финансирани по това направление, включват:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологии за преработка на отпадъци в предприятията, образувани от собствената им дейност; 2. Дейности, свързани с ограничаване и намаляване на пластмасовите опаковки и пластмасовите изделия за еднократна употреба; 3. Дейности, свързани с намаляване на използваните суровини и материали използване на алтернативни такива; 	<ul style="list-style-type: none"> - Машини, съоръжения и оборудване) - Консултантски услуги от инженерно-технически характер, изготвяне на анализ ресурсната ефективност и въглеродната интензивност на предприятието и възможните решения за подобряването им; - Придобиване на специализиран софтуер и компютърни приложения. 	Q1 2023г.	360 000 000

	<p>4. Дейности, свързани с подобряване качеството на продуктите и тяхната устойчивост, в това число въвеждане на екологични стандарти спрямо входящи материални потоци, премахване на опасни вещества, удължаване на живота на продуктите и др.</p> <p>5. Подобрения в информираността на крайния потребител за веригата на производство, в това число етикетиране с ключови характеристики - CO2, вложен в производството, използвана вода, наличие на биобазирани продукти и др.</p> <p>Размер на безвъзмездната помощ: до 1 000 000 000лв. за големи предприятия; до 750 000лв. за средни предприятия; до 550 000лв. за малки предприятия и до 350 000лв. за микро предприятия.</p> <p>Интензитет на помощта: 50% за МСП и 30% за големи предприятия.</p> <p>Предвижда се около 80% от разходите да са за дълготрайни материални активи, 10% за консултантски услуги от инженерно-технически характер, изготвяне на анализ ресурсната ефективност и въглеродната интензивност на предприятието и 10% за специализиран софтуер и компютърни приложения.</p>			
Фонд 3 – Инвестиции в климатичен неутралитет и цифрова трансформация				117 349 800лв
<i>Направление 1: Дялови инструменти за инвестиции в климатичен неутралитет и цифрова трансформация</i>	Изпълнението на направлението ще бъде осъществено чрез инвестиране във фондове, инвестиращи в портфейл от инфраструктурни активи (посредством проектно финансиране). Посоченото включва, без да се ограничава до, инфраструктурни активи за производство и съхранение на зелена енергия, цифрова инфраструктура, градско възстановяване, енергийна ефективност и социална инфраструктура.	N/A		

II.

Схема за подпомагане на пилотни проекти за производство на зелен водород и биогаз

Цел: Разработване на пилотни проекти, позволяващи въвеждането на зелен водород⁴ и биогаз⁵ с приложение в индустриални производства, както и с цел бъдещото им използване в транспорта и за производство на електрическа и топлинна енергия

Бенефициенти: Предприятия, без значение от категорията

Бюджет на програмата: **70 000 000 евро** (35 000 000 евро от НПВУ и 35 000 000 евро собствено финансиране, осигурено от бенефициентите), със следното индикативно разпределение:

- Изграждане на нови инсталации за производство на зелен водород – 65 750 000 евро
- Изграждане на нови инсталации за производство на биогаз - 4 250 000 евро

Размер на безвъзмездната помощ: до 15 млн. евро за предприятие

Интензитет на помощта: **45% до 65%** в зависимост от вида на предприятието (микро, малко, средно или голямо)

Допустими разходи: Закупуване на нови машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи.

Ще се предоставят инвестиционни помощи за нови инсталации.

Важно: Няма да се предоставя помощ за научно изследователска и развойна дейност и за присъединяване към електрически и газове мрежи на инсталациите.

Подбор на проектни предложения – Q1 2023 г.

---

⁴ Водород от възобновяема енергия

⁵ Газ, произведен от продукти и отпадъци от биологичен произход от селското и горското стопанство, както и от биоразградими фракции от отпадъци от промишлеността и битови отпадъци от биологичен произход

III.

Схема в подкрепа на изграждането на минимум 1.4GW ВЕИ и батерии в България

Цел: Целта на проекта е интегрирането в мрежата на по-висок процент на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) с минимум 1,4 GW, съчетано с минимално необходимия капацитет за съхранение на електроенергията (батерии).

Бенефициент: Министерство на Енергетиката, явяващо се оператор/администратор на държавната помощ, която ще бъде предоставена на участниците под формата на грант за част от капиталовите разходи.

Бюджет на програмата: Инвестиционна подкрепа по НПВУ – **342 000 000 евро** (33%)
Частно финансиране – **684 000 000 евро** (67%)

Обхват: Проектът ще се осъществи на база на пет тръжни процедури⁶ на всеки 6 месеца (започвайки от третото тримесечие на 2022), всяка от които ще цели изграждането на минимален капацитет от 285MW инсталирана мощност от възобновяеми енергийни източници. Процедурата за подбор ще бъде под формата на покана за представяне на предложения, където всяка от петте процедури ще бъде независима от ВЕИ технологиите, насърчавайки конкуренцията между различни оператори, местоположения и технологии.

Финансиране: CAPEX подкрепа (безвъзмездна помощ), целяща да осигури най-високия капацитет при най-ниската CAPEX подкрепа на произведен MWh (в съответствие със симулацията р50 за средногодишното годишно производство на централата през първите 10 години от производството). Офертите на инвеститорите ще бъдат класирани, като се започне от най-ниската безвъзмездна помощ за искан MWh.

Финансирането за CAPEX подкрепа ще бъде ограничено до 70% от общите разходи, свързани с иновативната част на проекта, която е частта за съхранение на батерии.

Допустими дейности: Изграждане на ВЕИ електроцентрали с допълнително решение за съхранение (батерия), което да може да изглади производството на ВЕИ (**капиталови разходи за строителство – ВЕИ част и инфраструктура за съхранение на електроенергия**). Батерията трябва да има продължителност най-малко 4 часа и мощност от най-малко 30% от общия инсталиран капацитет на централата, т.е. минималното изискване за съоръжение за генериране на 100MWp би било литиево-йонна батерия 30MW / 120MWh.

Важно: Минимално изискване - проектите да имат необходимите разрешения за ползване и ПУП, както и да представят идеен проект и бизнес план, който гарантира максимално ефективна работа на централата. Допълнително изискване ще бъде проектите да влязат в експлоатация максимум 18 месеца след приключването на търга.

---

⁶ Първата покана за проектни предложения е планирана за **Q3 на 2022г.**

IV.

Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на нежилищния сграден фонд, Компонент 2: Сгради в сферата на производството, търговията и услугите

Цел: Финансиране на мерки за устойчиво енергийно ефективно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите⁷.

Бенефициенти: Микро, малки, средни и големи предприятия

Бюджет на програмата: 235 200 000 лева.

Финансово разпределение на бюджета: 40% големи предприятия, 35% средни предприятия, 25% микро/малки предприятия.

Начин на финансиране:

- Безвъзмездна помощ: до 50% на основата на финансов анализ и енергийно обследване и Финансови инструменти; или
- Договори с гарантиран резултат - ЕСКО услуги;

Допустими дейности:

- Извършване на обследване за ЕЕ;
- Изготвяне на концепция за устойчивост;
- Проектиране;
- Подмяна на съществуващи дограми с по-ефективни;
- Подобряване на топлинната изолация на външни ограждащи елементи;
- Подмяна на съществуващи отоплителни уреди с по-енергоефективни или използването на отпадна топлина от технологични процеси;
- Използване на ВЕИ в сградите;
- Подмяна системи за осветление с по-енергоефективни;
- Повишаване ефективността на системи за вентилация, климатизация и БГВ.

Задължително изискване е след изпълнение на мерките е да се постигне 30% спестяване на първична енергия за всеки обект. Постигнатите енергийни параметри се оценяват на база изготвен доклад от обследване за енергийна ефективност.

Важно: Основен критерий при оценката ще бъде наличието на енергийно обследване и изготвен финансов анализ.

Подбор на проектни предложения – Q4 2022 г.

⁷ В обхвата на програмата **не попадат**:

- сгради в сферата на селското стопанство;
- инсталации в обхвата на схемата на Европейския съюз за търговия с емисии;
- интервенции в обекти за производство на енергия

V.

Програма за публична подкрепа за развитие на индустриални зони и паркове и подобряване на инфраструктурната им свързаност с цел привличане на инвестиции (AttractInvestBG)

Цел: Създаване на условия по привличане и установяване на стратегически инвеститори в индустрията (anchor investors) посредством подготовка на терени за инвестиции, изграждане на довеждаща, зелена и иновативна инфраструктура, осигуряване на мерки съгласно Закона за насърчаване на инвестициите и подпомагане на инвестиционни проекти.

Бенефициенти: Министерство на иновациите и растежа, общини, дружества- оператори на индустриалните зони и паркове, собственици на елементите на новоизградената техническа инфраструктура, инвеститори и техни клъстери/обединения

Бюджет на програмата: 216,5 млн. лв. от НПВУ, както и 200 млн. лв. допълнително привлечен заеман и инвестиционен капитал на различни етапи от изпълнение на проекта

Финансиране: комбинирано – безвъзмездна финансова помощ и финансови инструменти

Обхват: Компонент 1 (договаря се отделно с Европейската инвестиционна банка и Световната банка): Извън програмата се предвижда прилагане на **финансов инструмент (заем)** с възможност за финансиране на:

- инвестиционни проекти (преки чуждестранни инвестиции, местни инвестиции, корпоративни инвестиции), в производствени сектори, заявили осъществяване на проект в индустриални зони и паркове, в т.ч. сертифицирани или подали заявление за сертифициране по ЗНИ инвестиционни проекти;
- дружества – собственици или оператори на индустриални зони и паркове – за изграждане на вътрешна инфраструктура.

Компонент 2: Безвъзмездна финансова помощ за изграждане на довеждаща и частично вътрешна инфраструктура до индустриални зони и паркове.

Безвъзмездната финансова помощ ще се предоставя единствено в индустриални зони и паркове, в които има вече привлечени инвеститори по Компонент 1 или са представени писма за намерение от потенциални инвеститори.

По компонент 2 ще се финансират инвестиционни проекти в:

- съществуващи зони и паркове, включително частично изградени и функциониращи зони и паркове;
- частично изградени индустриални зони и паркове върху индустриални терени с отпаднало предназначение, с потенциал за възстановяване и модернизиране;
- новообособени зони и паркове с потенциал за развитие.

- ➔ Безвъзмездната финансова помощ (Компонент 2) ще се комбинира с финансов инструмент (Компонент 1) и самоучастие на оператора, за да се осигури привличане на инвеститор и създаване на устойчива бизнес екосистема. Предвижда се финансовата подкрепа по Компонент 1 и Компонент 2 да не надвишава 80% от необходимото финансиране на всички дейности (изграждане на довеждаща инфраструктура, изграждане на вътрешна инфраструктура, осъществяване на инвестиционен проект в зоната/парка).

Максимална безвъзмездна помощ за компонент 2 (изграждане на инфраструктура):

- Частично изградени и функциониращи индустриални зони - **до 40 млн. лв.** без ДДС за разширение и рехабилитация на довеждаща инфраструктура;
- Индустриални терени с отпаднало предназначение, с потенциал за възстановяване и модернизиране – **до 40 млн. лв.** без ДДС за почистване, рекултивиране и рехабилитация на инфраструктурни елементи;
- Новообособени зони с потенциал за развитие – **до 40 млн. лв.** без ДДС за изграждане на довеждаща инфраструктура

Размерът на помощта се изчислява по формула, която ще бъде допълнително одобрена и ще включва следните променливи: максималният интензитет на помощта, приложим в съответния регион и включен в одобрена карта на регионалните помощи; първоначалните допустими разходи; частта от допустимите разходи между 50 и 100 млн. евро; частта от допустимите разходи над 100 млн. евро

Допустими дейности: В обхвата на програмата могат да бъдат включени следните елементи (посочени в таблицата по-долу), **но кандидатът няма задължението да обхване всички в рамките на проекта си** – конкретният обхват се определя в зависимост от нуждите и спецификите на индустриалните зони и паркове.

Изграждане на инфраструктура	1. Довеждаща инфраструктура: изграждане на елементи на външна техническата инфраструктура до границите на парка/ зоната;
	2. Зелена и иновативна инфраструктура: създаване на иновативни, устойчиви и екологични възможности за индустриалните производства в индустриалните зони и паркове, <u>например</u> : <ul style="list-style-type: none"> ○ Минимум 30% от използваната електроенергия да е от ВЕИ за новоизграждащите се производства в съществуващите паркове; ○ Поставяне на фотоволтаици за собствена консумация; ○ Изграждане на свързаност между индустриалните производства, която им позволява да търгуват в реално време с излишна енергия от ВЕИ; ○ Рециклиране на водата посредством съвременни методи за намаляване на замърсяването;

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Създаване на зарядни станции за електромобили; ○ Иновативна инфраструктура- помещения за осъществяване на научно-изследователска и развойна дейност, технологичен трансфер, лаборатории и др. <p>Предвижда се грантът за вътрешна инфраструктура да бъде до 30% от стойността на проекта (останалата част се покрива от финансови инструменти и оператора за зоната/парка).</p>
<p>Скъсяване на веригите за доставка и реиндустриализация</p>	<p>Този компонент включва мерки и механизми, различни от инфраструктурните. Той предвижда финансиране на <u>дейности по привличане, осигуряване на условия и задържане на стратегически инвеститори</u>, които могат да допринесат за реиндустриализацията на България, затваряне на цикъла на съществуващи производства, повишаване на добавената стойност и производителността – <i>безвъзмездна финансова помощ, включително преотстъпване на корпоративен данък за определен период от време, разходи за възстановяване на социално-осигурителни плащания на работодателя за новоназначени служители по проекта за определен период от време, частично възстановяване на разходи за обучение на новоназначени служители и др.</i></p>

Подбор на проектни предложения – Q4 2022 г. - Q4 2024 г.